

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/33/2014
Identifikačné číslo spisu:	3812219320
Dátum vydania rozhodnutia:	08.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Vladimír Magura
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3812219320.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 15 C 223/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 6. novembra 2012 sp.zn. 17 NcC 604/2012, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní z a s t a v u j e.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Prievidza žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe okrem iného uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Prievidza, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Trenčíne rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa.

Okresný súd Prievidza považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti jeho sudcov a spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Trenčíne (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 6. novembra 2012 sp.zn. 17 NcC 604/2012 rozhodol, že sudkyňa JUDr. Eva Kiššová je vylúčená z prejedávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 15C/223/2012. Sudcovia Okresného súdu Prievidza JUDr. Klaudia Šišková, JUDr. Ľubica Chmelanová, JUDr. Beáta Gešvantnerová, JUDr. Danka Lauková, JUDr. Valéria Pišová, JUDr. Ľudmila Škvaridlová,

JUDr. Katarína Zajacová, JUDr. Róbert Matulák, JUDr. Oľga Balážová, JUDr. Jarmila Schromová, JUDr. Róbert Šorl, PhD., JUDr. Pavol Bielik, JUDr. Noema Turanovičová, Mgr. Vojtech Chmelan, JUDr. Míriam Kohútová, PhD. a Mgr. Katarína Juračková nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 15C/223/2012.

Odvolačný súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že obsahom základného práva na prejednanie vecí pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je posúdiť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť, a rozhodnúť o ňom (uznesenie ústavného súdu SR sp. zn. I. US 27/98 z 25.03.1998). Sú však nemá povinnosť vyhovieť každému návrhu účastníka súdneho konania, podanému podľa § 15 O.s.p. Pri rozhodovaní zaujatosti či nezaujatosti označených sudcov okresného súdu, vychádzal z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozlišuje subjektívne a objektívne hľadisko nestrannosti sudcu. Uviedol, že k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania môže dôjsť len vtedy, keď jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestrannne rozhodovať. V súlade s týmto argumentom potom zohľadnil, že namietaní sudcovia Okresného súdu Prievidza k obsahu vznesenej námietky zaujatosti sami uviedli, že nemajú pomer k účastníkom konania, ich zástupcom, a vo veci sa necítia byť zaujatí a súd tieto okolnosti nezistil. Naopak sudkyňa JUDr. Eva Kiššová vo svojom vyjadrení poukázala na fakt, že od 31.12.2008 bola zákonnou sudkyňou vo veciach 15Er a cíti sa preto v týchto veciach zaujatá. Odvolací súd uviedol, že prejednanie vecí o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená postupom sudcu v konaní tou istou sudkyňou, zakladá pochybnosť o jej nezaujatosti, ak by mala byť škoda spôsobená postupom sudcu v posudzovanom konaní v ktorom sám rozhodoval. Z tohto dôvodu odvolací súd vylúčil sudkyňu JUDr. Evu Kiššovú z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodoval vylúčený sudca podľa ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. g/ O.s.p. Krajský súd podľa nej dostatočne nevyhodnotil dôvody vylúčenia sudcov okresného súdu z prerokúvania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 15 C 223/2012, pokiaľ ide o ich pomer k účastníkom konania z hľadiska objektívnej stránky zaujatosti. Nestrannosť sudcu podľa žalobkyne, patrí medzi podmienky konania, ktorú súd skúma kedykoľvek za konania preto poukázala na tkz. „ekonomická závislosť“ okresného súdu a jeho sudcov, na žalobkyňou požadovanej náhrade škody a nemajetkovej ujmy, ktorá zakladá ich pomer k veci, a vylučuje ich z prerokúvania a rozhodovania vecí.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1, 2 O.s.p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov odvolacích rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky a o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu, rozhoduje iný senát tohto súdu.

V tomto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je upravená funkčná príslušnosť najvyššieho súdu tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o dovolaniach vtedy, ak je dovolaním napádané rozhodnutie krajského súdu vydané v odvolacom konaní. Zhodne s tým je podľa § 236 ods. 1 O.s.p. spôsobilým predmetom dovolania len také rozhodnutie súdu, ktorým tento súd rozhodoval v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o vylúčení sudcov z prejednávania a rozhodovania vecí však nemožno považovať za rozhodovanie odvolacieho súdu. Ide síce o rozhodnutie konečné, ale vynesené mimo rámca inštančného postupu, v ktorom krajský súd nekoná ani ako súd prvého stupňa, ani ako súd odvolací. Proti takémuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny opravný prostriedok a neexistuje ani žiadny funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým Krajský súd v Trenčíne rozhodoval nie ako súd odvolací (nekonal v zmysle § 201 a nasl. O.s.p.), ale ako súd nadriadený Okresnému súdu Prievidza (konal v zmysle § 14 a nasl. O.s.p.). Dovolaním žalobkyne je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu; takéto rozhodnutie nie je spôsobilým predmetom dovolania.

Z uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný k rozhodovaniu o dovolaní, ktorým bolo napadnuté uvedené uznesenie krajského súdu, lebo toto rozhodnutie nebolo vydané v odvolacom konaní.

Súd je povinný kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky konania, predovšetkým či patrí vec do právomoci súdu, ak je daná jeho vecná alebo funkčná príslušnosť (§ 103, § 104 O.s.p.). Pokiaľ sa jedná o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

V danom prípade je v občianskom súdnom konaní upravená funkčná príslušnosť na rozhodovanie o dovolaní tak, že jediným príslušným súdom je Najvyšší súd Slovenskej republiky, a pokiaľ nie je príslušný tento súd, nie je iný súd, ktorý by mohol v tejto veci rozhodovať.

Z uvedeného vyplýva, že ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, lebo Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný a nie je tu iný príslušný súd, príp. orgán, ktorému by bolo možné vec postúpiť; súd preto konanie zastavil (§ 104 v spojení s § 243c O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia.

Dovolaiteľka z procesného hľadiska zavinila, že sa dovolacie konanie muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť žalovanej trovy tohto konania. Dovolací súd jej nepriznal náhradu trov konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.